

Osnove spašavanja i HGSS

Osnovni postupci u slučaju nesreće

- zadržati prisebnost
- zaštititi se od još veće nesreće
- pružiti pomoć unesrećenima u okviru svojih znanja i mogućnosti
- pozvati hitnu medicinsku pomoć ili HGSS - tel. 112

Procjena situacije

Faktori za procjenu

- utvrđene ozljede – brzi trauma pregled
- morfologija terena
- udaljenost od naseljenog mjesta
- raspoloživi resursi (ljudi, oprema...)
- vremenske okolnosti

naša glavna zadaća:
odluka o načinu spašavanja /
pozivu u pomoć

Dojava o nesreći

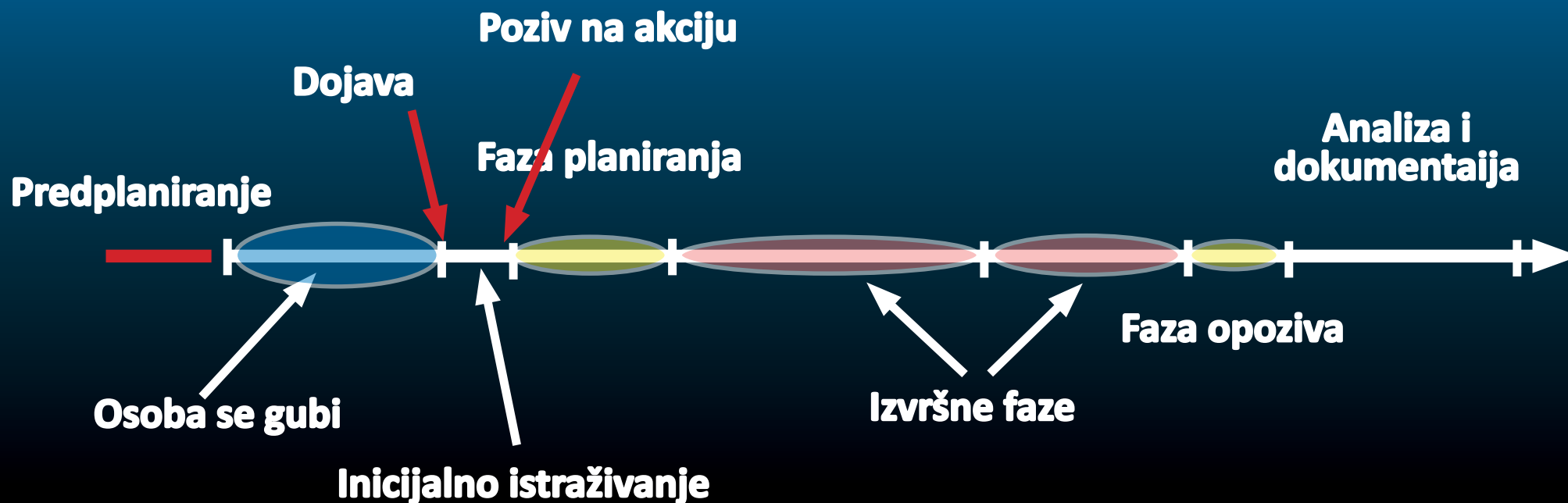
- **tko** javlja
- **što** se dogodilo
- **ozljede** i **stanje** unesrećenoga
- **što** je poduzeto
- podaci o **unesrećenom** - ime, prezime, dob, fizičko stanje
- **mjesto** nesreće
- **vrijeme** nesreće
- vremenske **prilike** na terenu
- **ostale informacije** značajne za spašavatelje

Potrage

Potruga

- dojava
- analiza i istraga
- psihološko-fizički presjek tražene osobe
- plan potrage
- analiza terena
- pokretanje potrage
- završetak potrage
- analiza – debriefing

Procjena situacije

- **Tko je izgubljena osoba?** – planinar, izletnik, lovac, dijete, starija osoba, dementna osoba, osoba sklona alkoholu...
- **Koji su ciljevi te osobe?**
- **Koji bi mogli biti razlozi gubljenja?**
Objektivni: vremenske neprilike, neprohodan teren, mrak...
Subjektivni: neopremljenost, slaba fizička kondicija, psihičko i fizičko zdravlje, nedostatak vode...
- **Procjena gdje bi se mogla osoba nalaziti**
- **Procjena hitnosti**

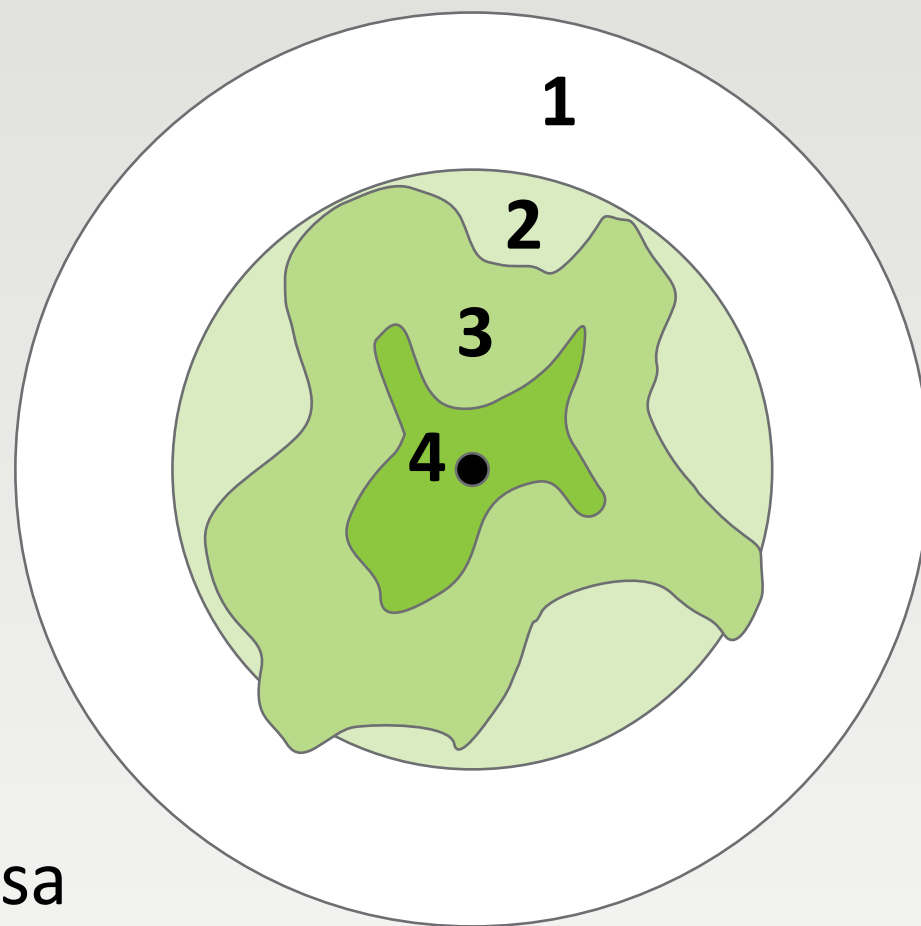

Određivanje potražnog područja

1. Teorijsko
2. Statističko
3. Subjektivno
4. Logično

Češljanje terena je zadnje sredstvo:

- ono zahtijeva mnogo više resursa u odnosu na vjerojatnost uspjeha
- teško je za organiziranje jer zahtijeva veliku disciplinu, preciznu orijentaciju i mnogo ljudi

Resursi potrage

- Ljudi
- Potražni psi
- Vozila
- Helikopteri
- Беспилотне летјеліце
- IC kamere

- lociranje pomoću mobitela

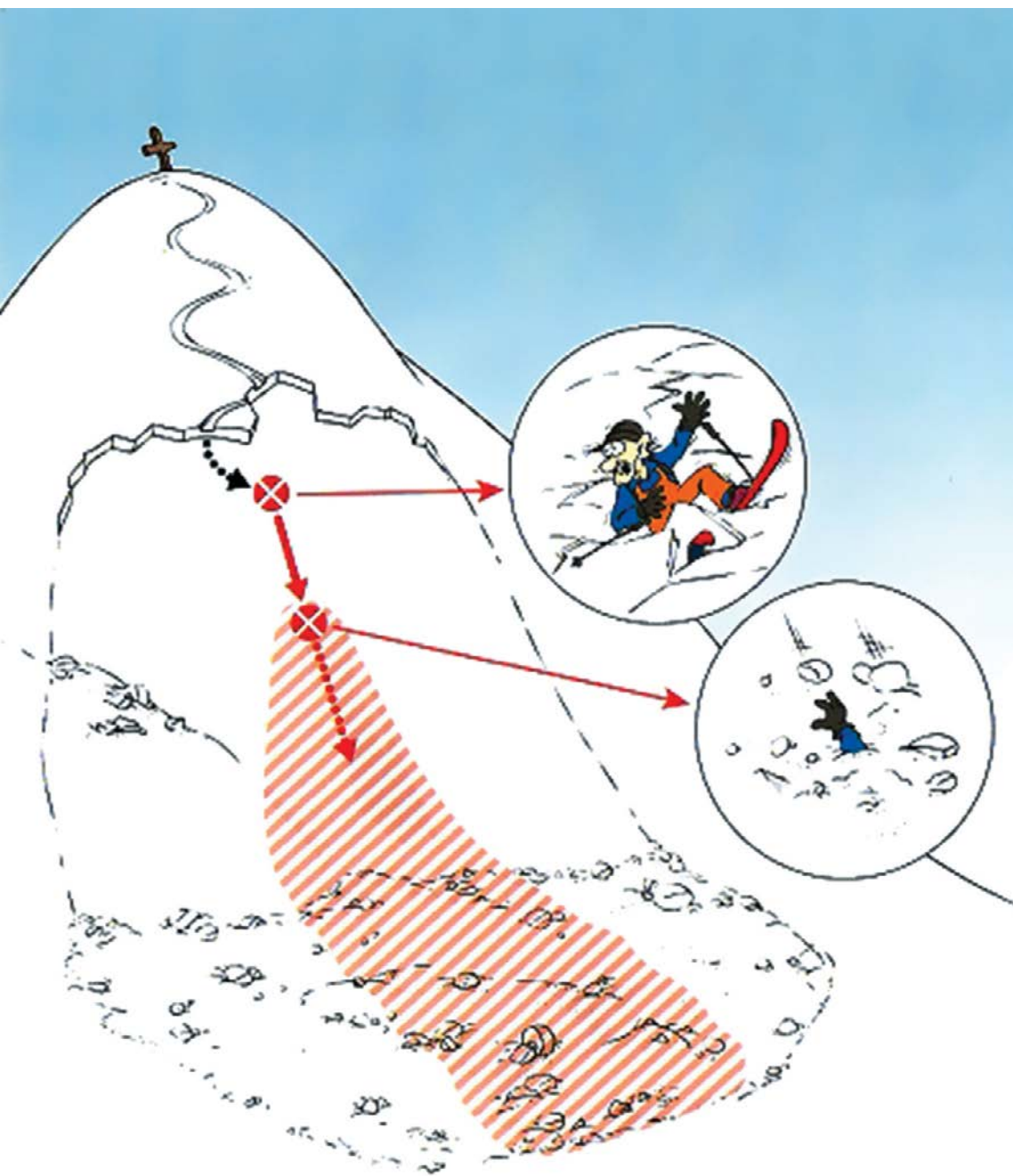
Tijek potrage

Nužna je jasna organizacija potrage – uloga vođe akcije:

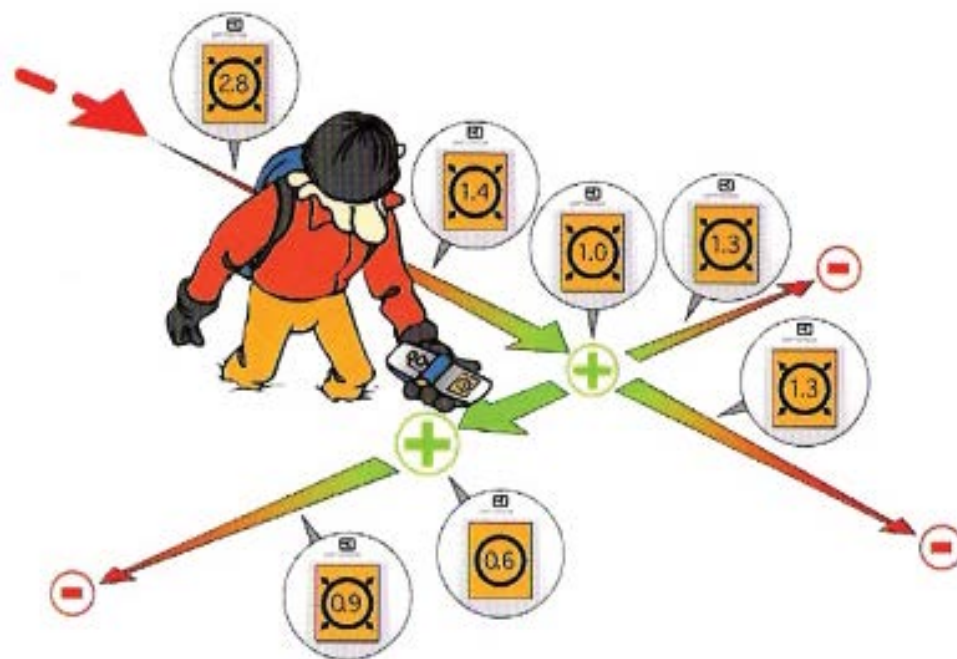
- Raspodjela u grupe
- Dodjeljivanje terena grupama
- Sastanak / briefing – dogovor vođe akcije s vođama grupa
- Određivanje sljedećeg okupljališta
- Sastanak – briefing – dogovor

Lavinska potraga

- iznimno kratko vrijeme za spašavanje
- promatranje lavine
- potraga lavinskim predajnikom

Lavinska potraga

- sondiranje lavine

Spašavanje unesrećene osobe

Spašavanje unesrećene osobe

Faze akcije:

- pristup, utvrđivanje ozljede i procjena situacije
- poziv u pomoć (ako je potrebno)
- zbrinjavanje unesrećenog
- transport

Zbrinjavanje unesrećenog

- pružiti **prvu pomoć**
- **zaštita od vremenskih utjecaja**
– hladnoće, vlage, vjetra, kiše ili sunca (astrofolija, jakne...)
- **dati vode** ako je pri svijesti
- **psihološka potpora**

■ Psihološki pristup i organizacija spašavanja

- **zadržati prisebnost** – ne pokazivati nervozu
- smirenošću i staloženošću pri pružanju pomoći **umirujemo i ohrabrujemo** unesrećenoga
- **ne dopustiti** nestručnjacima da ometaju pružanje pomoći, savjetuju i odlučuju
- **rasporediti zadatke** – vođa transporta, izrada nosila, krčenje puta... suvišne osobe udaljiti s mjesta intervencije
- stalno **pratiti osnovne životne funkcije unesrećenoga**

Signaliziranje na terenu

Načini signaliziranja:

- dovikivanje
- zviždaljka
- svjetiljka
- mobitel

Zov u pomoć:

šest znakova u minuti,
svake druge minute

Odgovor:

tri znaka u minuti,
svake druge minute

Signaliziranje helikopteru

Y - YES = trebam pomoć

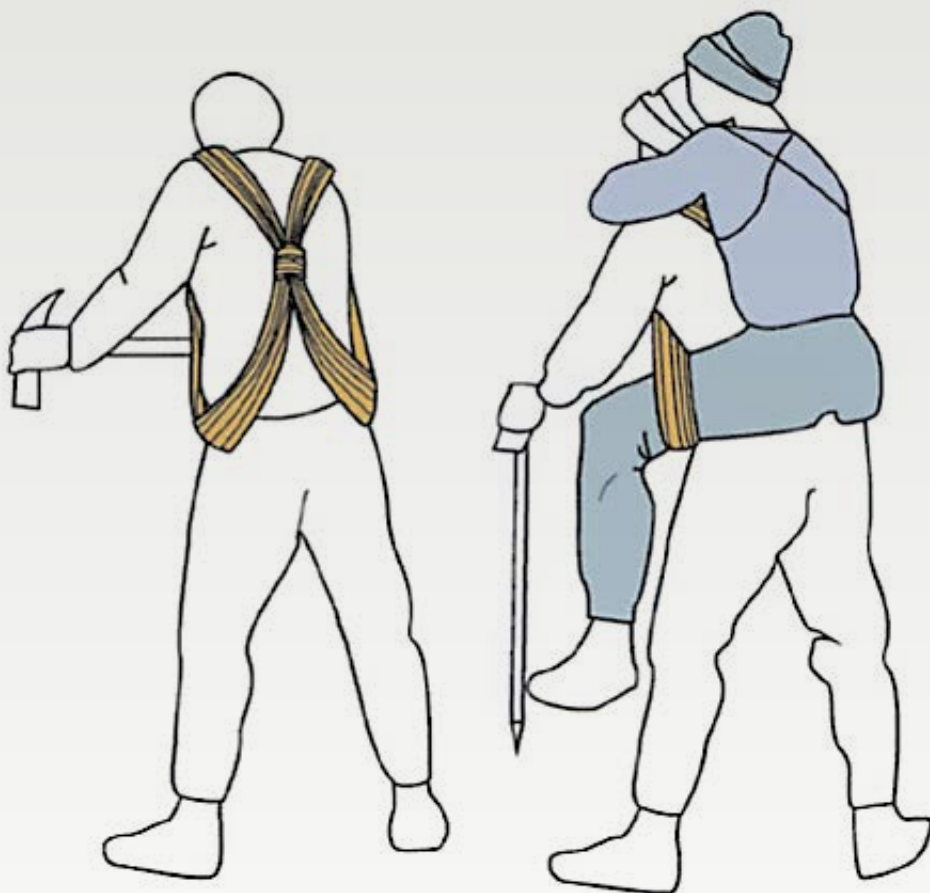

N - NO = ne trebam pomoć

Improvizirani načini nošenja

nošenje preko ramena, uz pomoć užeta, naprtnjače i štapa...

Nošenje pomoću složenog užeta

Improvizirani načini nošenja

fizički izrazito teško – samo za kratke dionice

Improvizirana nosila

Potrebno:

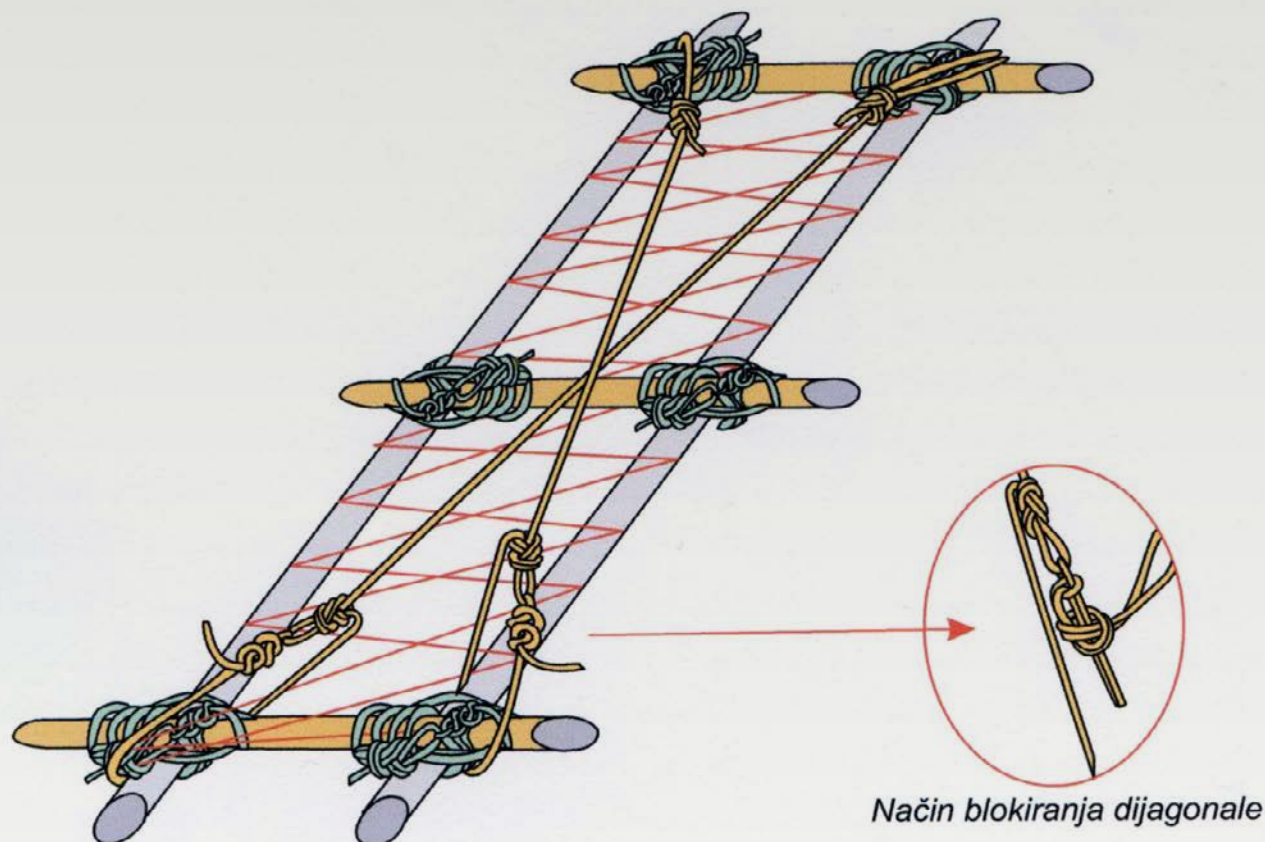
- 12-15 »zamki«
- pila
- znanje i vještina
- 30-60 minuta za izradu

Improvizirana nosila

Postupak izrade:

- odabrati čvrste grane dužine prilagođene građi unesrećenoga
- paketnim čvorovima učvrstiti spojeve grana
- isplesti mrežu
- pritegnuti po sredini i po obje dijagonale – »škripac«
- odjećom i drugom opremom urediti ležaj

Transport nosilima

- prije ukrcaja u nosila pitati unesrećenoga za fiziološke potrebe
- na glavu staviti kapu ili kacigu
- ukrcaj obaviti uz što manje pomicanja unesrećenoga
- voditi računa da unesrećeni gleda prema silasku
- ispred ide onaj kojeg odredi vođa transporta i bira put
- pratiti stanje unesrećenog

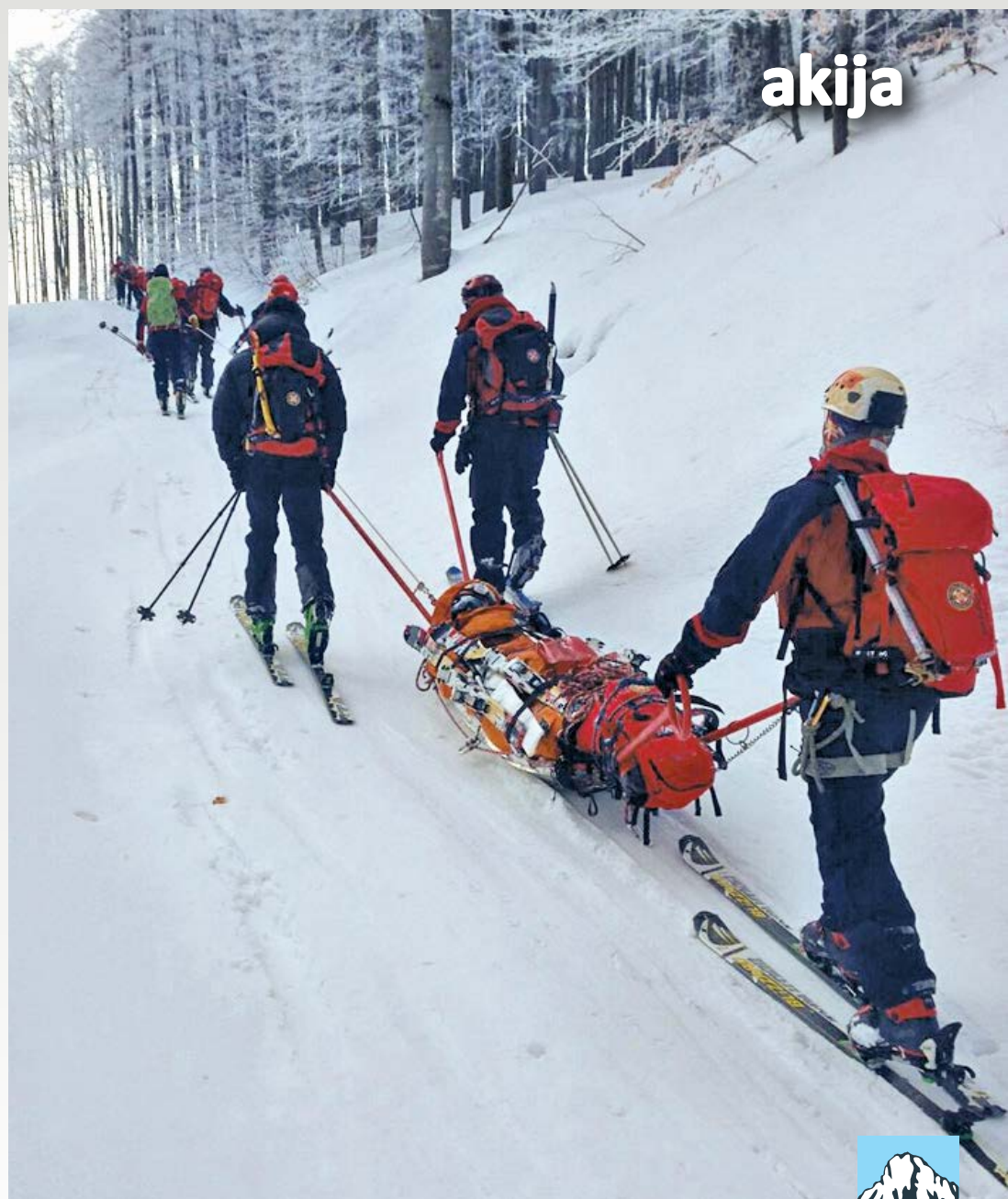

Transportna sredstva za gorsko spašavanje

mariner

akija

■ Mogućnosti i ograničenja helikoptera

Prednosti

- brzo pretraživanje terena
- brz transport spašavatelja i opreme
- hitan transport unesrećenih
- izvlačenje s nepristupačnih mjesta

Ograničenja

- loše vrijeme
- mrak
- nedostatak pogodnih sletišta

Zapisnik spašavanja

Dokument koji može biti izuzetno značajan (policija, osiguranje, sud, rodbina):

- zaštita spašavatelja
- dokaz profesionalnosti obavljanja spašavanja
- zaštita unesrećenih i ostvarivanje njihovih prava (osiguranje)
- omogućuje analizu nesreće, čime se poboljšava prevencija
- to je najčešće jedini relevantni dokument o nesreći

Analiza nakon povratka u bazu

- konstruktivna kritika – sudionici akcije utvrđuju što je bilo dobro a što ne; kolegijalno ukazuju na pogreške i propuste
- pouke – kvalitetna analiza daje smjernice kako bi iduće akcije bile bolje i učinkovitije
- NE raspravlja se u prisutnosti rodbine, unesrećenih ili novinara

Nitko od sudionika akcije ne smije govoriti za medije – samo vođa akcije

Hrvatska gorska služba spašavanja

Hrvatska gorska služba spašavanja

- dobrovoljna i neprofitna **humanitarna služba javnog karaktera**
- specijalizirana za spašavanje u planinama, stijenama, speleološkim objektima i drugim nepristupačnim mjestima kada pri spašavanju treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti opremu za spašavanje u planinama
- **sastavni dio planinarske udruge**

■ Osnovni ciljevi i zadaci

- pružanje pomoći unesrećenima u planini
- transport s nepristupačnih terena
- sprječavanje nesreća – preventivni rad
- školovanje

Članstvo

- služba je volonterska i dragovoljna
- formira se iz planinarskih kadrova – pristup na poziv iskusnih spašavatelja

Djelovanje HGSS-a

Rad HGSS-a definiran je Zakonom o zaštiti i spašavanju te Zakonom o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja

Ustroj HGSS-a

- **Obavještajne točke**
- **Stanice HGSS-a** – organizacijske baze na određenim područjima
- **Izvršni odbor**
- **Vijeće stanica** – najviše tijelo HGSS-a, sastavljeno od predstavnika svih stanica
- **Zbor spašavatelja**

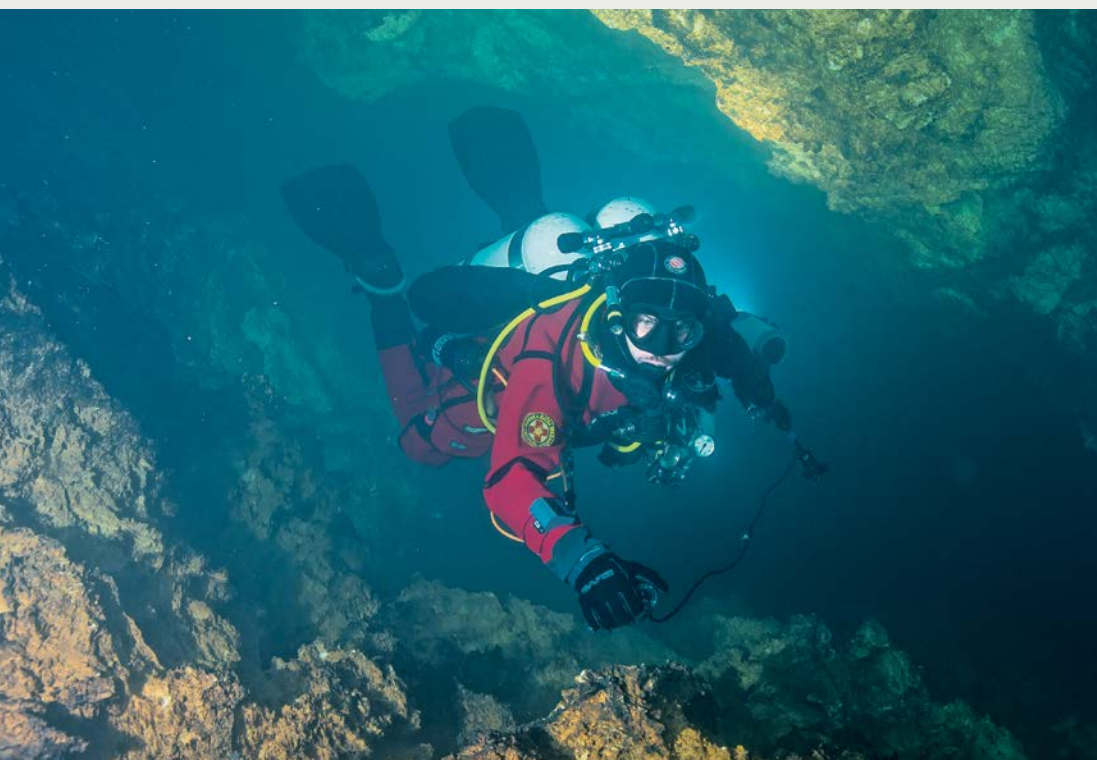
Stanice HGSS-a

- organizacijske baze HGSS-a u čijem sastavu djeluju stručno osposobljeni ljudi za gorsko spašavanje

Hvala na pažnji!

Priredio: Alan Čaplar

© Hrvatski planinarski savez 2018.

Komisija za školovanje · Komisija za vodiče · Komisija za promidžbu i izdavaštvo

**Standardizirana prezentacija usklađena s programom školovanja
izrađena je u projektu Penjanje za sve / Climbing for everybody,
sufinanciranom sredstvima Europske unije kroz program Erasmus+**

Fotografije i ilustracije: Arhiv Hrvatskog planinarskog saveza

Literatura: Alan Čaplar: Planinarski udžbenik, HPS

Za predavače: Metodički priručnik za planinarsko školovanje

Penjanje za sve

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

